

УДК 323.21:351.74(477)

О.В. Кожухар,
старший науковий співробітник
ДНДІ МВС України,
здобувач ДНДІ МВС України,
м.Київ,
ORCID ID 0000-0002-2234-781X

ТИПИ ТА ФОРМИ ВЗАЄМОДІЇ ІНСТИТУТІВ ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА З ПІДРОЗДІЛАМИ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ

Вивчаються питання типів та форм взаємодії органів поліції з інститутами громадянського суспільства. Визначається, що різнобічний характер відносин поліції та інститутів громадянського суспільства дозволяє говорити про безліч форм їх взаємодії. Зазначається, що поліція і громадянське суспільство, перебуваючи в постійній взаємодії, активно впливають один на одного, здійснюючи визначені цілі, використовуючи різні принципи, типи і форми.

Ключові слова: форми взаємодії, охорона громадського порядку, правоохоронні органи, громадянські інститути.

Изучаются вопросы типов и форм взаимодействия органов полиции с институтами гражданского общества. Определяется, что разносторонний характер отношений полиции и институтов гражданского общества позволяет говорить о множестве форм их взаимодействия. Отмечается, что полиция и гражданское общество, находясь в постоянном взаимодействии, активно влияют друг на друга, осуществляя определенные цели, используя различные принципы, типы и формы.

Ключевые слова: формы взаимодействия, охрана общественного порядка, правоохранные органы, общественные институты.

Успіх демократичних перетворень в Україні неможливий без належного правового регулювання і практичного функціонування інституту участі громадськості у правоохоронній діяльності – одного із найважливіших інструментів, здатних реально і дієво вплинути на рівень правопорушень та стан забезпечення громадського порядку у нашій країні [1].

Поліція і громадянське суспільство, перебуваючи в постійній взаємодії, активно впливають один на одного, здійснюючи визначені цілі, використовуючи різні типи і форми.

Так, у Законі України “Про Національну поліцію”, зокрема статті 5 “Взаємодія поліції з органами державної влади та органами місцевого самоврядування”, йдеться про те, що: поліція у процесі своєї діяльності взаємодіє з органами правопорядку та іншими органами державної влади, а також органами місцевого самоврядування відповідно до закону та інших нормативно-правових актів [2].

Питаннями дослідження типів та форм взаємодії органів внутрішніх справ з державними органами, інститутами громадянського суспільства, об’єднаннями громадян займалися В.Б. Авер’янов, О.Ф. Андрійко, О.М. Бандурка, Ю.П. Битяк, В.М. Гаращук, І.П. Голосніченко, С.Ф. Денисюк, Є.В. Додін, Р.А. Калюжний, С.В. Ківалов, Т.О. Коломоєць, В.К. Колпаков, А.Т. Комзюк, В.В. Конопльов, О.В. Кузьменко, В.Я. Настюк, В.І. Олефір, О.І. Остапенко, В.П. Петков, Г.О. Пономаренко, О.Ю. Сивявська, В.К. Шкарупа, О.Н. Ярмиш та ін.

Незважаючи на велику кількість робіт, присвячених проблемам громадянського суспільства і діяльності поліції, слід визнати, що теоретико-правових досліджень у цьому напрямі недостатньо для визнання взаємодії поліції та інститутів громадянського суспільства одним з найбільш досліджених.

Тому мета нашої статті – розглянути типи та форми взаємодії органів поліції і громадянських інститутів, зокрема у сфері охорони громадського порядку.

Загальноновизнано, що виконанню завдань, поставлених перед органами поліції України, сприяє залучення до вирішення окремих питань представників громадянських інститутів. З широкого кола громадськості в аспекті побудови системи ефективної взаємодії з органами поліції України виділено саме громадянські інститути, оскільки їх правовий статус спеціально врегульований окремим нормативним актом – Законом України “Про об’єднання громадян”. Саме вони найбільш активно прагнуть до взаємодії з правоохоронними органами. Для виконання завдань з організації і здійснення взаємодії з різноманітними структурами громадянського суспільства створено Громадську раду при Міністерстві внутрішніх справ України.

Різномісний характер відносин поліції та інститутів громадянського суспільства дозволяє говорити про безліч типів їх взаємодії (типізації взаємодії). Під типом в цьому контексті мається на увазі образ (вид), що володіє певними ознаками [3]. Науковці виділяють шість основних типів: співпраця, сприяння, патерналістський, впливаючий, індіферентно-конфронтаційний, конфліктний. У всіх названих типах роль взаємодіючих сторін (поліції та інститутів громадянського суспільства) неоднакова: в одних наявні рівні (обопільні) партнерські відносини, в інших – домінування (переважання інтересів) поліції, а в деяких через специфіку правового регулювання переважаючими є інститути громадянського суспільства [3].

Найбільш ефективним виступає такий тип взаємодії поліції та інститутів громадянського суспільства, як співпраця. Для нього характерна активність сторін, спільні усвідомлені дії і прийняті рішення, об’єктивне знання і адекватність сторін; доброзичливі, гуманні, довірчі та демократичні взаємини; позитивний, взаємний вплив один на одного, тобто високий рівень розвитку всіх його компонентів. Співпраця – це комплексна і упорядкована діяльність зі спільного визначення цілей, планування майбутньої роботи, розподілу сил і засобів відповідно до можливостей кожного учасника, контролю і оцінки результатів роботи, а також перспективного прогнозування. У процесі співпраці не допускається безглузда, нерезультативна робота. Водночас можливі конфлікти, суперечності, але вони вирішуються на основі загального прагнення до досягнення поставленої мети і не обмежують інтереси сторін, що взаємодіють. Ініціатива співпраці може виходити як від інститутів громадянського суспільства, так і від поліції.

Іншим, не менш важливим типом взаємодії є сприяння (сприяння-допомога), який можна визначити як усвідомлені дії інститутів громадянського суспільства, що спрямовані на надання допомоги поліції щодо забезпечення дотримання норм чинного законодавства і виражаються в інформуванні поліції про факти протиправної поведінки осіб, які проводять антигромадський спосіб життя; участь у процесуальних діях, надаючи свідків і понятих; участь у діяльності громадських об’єднань правоохоронної спрямованості; надання працівникам поліції, в разі необхідності, особистого транспорту, засобів зв’язку тощо; надання допомоги в отриманні відомостей, що сприяють виконанню поставлених перед поліцією завдань.

Патерналістський (опікунський) тип має постійний характер. Звичайно, тут відводиться пріоритетна роль поліції, оскільки одна сторона (інститути громадянського суспільства) бере участь у процесі взаємодії за бажанням, а інша (поліція) зобов’язана взаємодіяти, визнаючи, дотримуючись і захищаючи права і свободи людини і громадянина. В основі цього типу лежать принципи виховання та контролю, які поширюються як на все громадянське суспільство в цілому, так і на кожного його члена окремо [3].

Головне завдання поліції полягає в тому, щоб забезпечити безпеку і збереження громадянського суспільства. В цьому і є основний сенс зазначеного типу взаємодії.

Впливаючий тип проявляється в пасивному підпорядкуванні однієї сторони іншій (вплив поліції на інститути громадянського суспільства при проведенні будь-яких спільних заходів). Така взаємодія може проявлятися у вигляді відкритих, конкретних (іноді жорстких) вказівок, вимог, приписів. Вплив може бути неявним, прихованим, під впливом, наприклад, сили, авторитету поліції. Це можливо в умовах зміни політичних режимів або коли громадянське суспільство і його інститути перебувають на початковій стадії формування. Розвинуте ж громадянське суспільство прагне до рівних, партнерських відносин з державою [4].

Індиферентно-конфронтаційний тип передбачає приховану неприязнь, байдужість один до одного або однієї сторони до іншої, протиставлення; характеризується розбіжністю цілей та інтересів. Незалежно від причин виникнення конфронтації завдання взаємодіючих суб'єктів, якомога швидше знайти способи переходу до інших типів взаємодії (співпраці, сприяння), оскільки, враховуючи короткочасний, індиферентно-конфронтаційний характер цього типу, він може перетворитися в конфліктний.

Слід виділити такий тип взаємодії, як конфліктний, оскільки він може супроводжувати всі інші типи і мати, як правило, тимчасовий, проміжний характер, переходячи (залежно від умов) в інший тип взаємодії.

Всі розглянуті типи взаємодії, взаємопов'язані. Найчастіше вони супроводжують один одного, а зі зміною умов взаємно переходять один в одного. Різноманітність ситуацій і їх швидка змінюваність зумовлюють динаміку характеру взаємодії поліції та інститутів громадянського суспільства.

Крім того, суттєву роль відіграють форми взаємодії, які фактично є зовнішнім проявом практичного здійснення взаємодії. Правильно обрані форми співробітництва сприяють підвищенню його оперативності, ефективності, якості.

Аналізуючи юридичну літературу, можна виокремити наявність кількох концептуальних підходів до визначення сутності форм взаємодії загалом.

Так, І.В. Озерський вважає, що форма взаємодії передбачає структуру заходів, час і тривалість їх проведення, методи і специфіку взаємодії суб'єкта та об'єкта діяльності. Форма взаємодії виражає конкретні дії суб'єктів взаємодії організаційно-правового порядку [5].

Види форм взаємодії між підрозділами міліції/поліції та населенням також досліджував і А.В. Сергєєв, який визначає їх через комплекс певних заходів, що містять своєчасний обмін інформацією між суб'єктами, одночасність проведення намічених заходів, персональну відповідальність та взаємний контроль [6].

Деякі вчені ототожнюють поняття форми взаємодії та способи співробітництва. Цю позицію підтримує І.М. Гуткін, який визначає форми взаємодії як способи співробітництва, які забезпечують узгоджений характер діяльності, конкретні способи зв'язку, виділяючи серед форм взаємодії "взаємну інформацію взаємодіючих суб'єктів". Поняття форми значно ширше поняття способу. Форма – це спосіб організації чого-небудь, тип упорядкування [7, с. 275].

Позицію щодо ототожнення способу та форми підтримують В.М. Тертишник і С.В. Слинько, говорячи про те, що форма взаємодії як спосіб організації включає в себе комплекс способів і прийомів взаємодії, систему зв'язків і правовідносин, суб'єктів, які взаємодіють між собою [8, с. 6].

Проаналізувавши дослідження науковців, можна дійти висновку, що під формою взаємодії правоохоронних органів із громадянськими інститутами слід розуміти правові та організаційні способи і напрями зв'язку між взаємодіючими суб'єктами, які засновані на співробітництві (офіційному або ж неофіційному), що забезпечує узгоджену діяльність через зовнішній конкретний прояв функцій у спільних діях.

У науковій літературі найчастіше до форм взаємодії відносять спільне патрулювання, рейди, обходи, огляди; спільне планування заходів щодо охорони громадського порядку і боротьби з правопорушеннями; узгодження самостійно проведених заходів; інструктування працівниками органів внутрішніх справ членів громадських формувань; спільний аналіз оперативної обстановки; обмін інформацією про оперативну обстановку (вчинення злочинів, викрадення речей, масові заворушення тощо); проведення спільних нарад, семінарів і зборів з правоохоронної тематики; спеціальну та правову підготовку громадян, які бажають виконувати правоохоронні функції, тощо [9, с. 17–19; 10, с. 191].

Законом України “Про участь громадян в охороні громадського порядку і державного кордону” [11] передбачено такі форми роботи громадян щодо забезпечення правопорядку, серед яких основними є:

- патрулювання, виставлення постів разом з працівниками поліції;
- участь у забезпеченні охорони громадського порядку під час проведення масових заходів, погоджених з органами місцевого самоврядування;
- участь у заходах, спрямованих на боротьбу з окремими видами правопорушень.

Як свідчить узагальнена практика їх роботи, форми участі членів громадських формувань є більш різноманітними, їх можна систематизувати за такими напрямками.

1. Інформаційно-аналітична, організаційна та кадрова робота. Передбачає залучення членів громадського формування з метою створення необхідних організаційно-управлінських умов для результативного функціонування формування та надання інформаційної допомоги працівникам поліції у профілактиці правопорушень.

Особливість цього напряму роботи передбачає залучення членів громадського формування до:

- проведення аналізу стану правопорушень (злочинності) та вироблення дієвих заходів протидії протиправним вчинкам;
- розробки аналітичних і статистичних документів та форм звітності про роботу громадського формування;
- аналізування звернень громадян, вивчення громадської думки щодо покращення роботи поліції і громадськості;
- проведення аналізу роботи громадського формування з виявлення і вивчення причин і умов, що сприяють вчиненню правопорушень, розробки заходів з їх усунення, а також заходів, спрямованих на забезпечення безпеки дорожнього руху;
- планування роботи громадського формування;
- розробки заходів взаємодії з органами поліції та іншими громадськими формуваннями;
- розробки пропозицій щодо удосконалення діяльності громадського формування;
- розробки пропозицій щодо проведення профілактичних заходів щодо конкретних видів правопорушень (злочинів) та осіб, які їх вчинили;
- підготовки підсумкових звітів щодо проведеної формуваннями роботи за визначений проміжок часу;
- розробки механізму оперативного інформування органів поліції про вчинені правопорушення (злочини);
- визначення основних форм і методів роботи громадського формування, спеціалізації їх членів за окремими напрямками;
- складання переліку типових дій члена громадського формування на місці вчинення злочину (правопорушення);
- організації занять, наставництва над новими членами, прийнятими до складу громадського формування,
- участі у спільних конференціях, нарадах, семінарах;

– участі у заняттях з підвищення рівня професійної підготовки, ознайомлення та вивчення нормативно-правових актів та змін, що до них внесені, якими регулюються питання взаємодії громадськості та правоохоронних органів;

– роботи із залучення громадськості до охорони громадського порядку та профілактики правопорушень.

2. Охорона громадського порядку і профілактика правопорушень.

Цей напрям передбачає безпосередню участь членів громадського формування в охороні правопорядку і полягає в їх залученні до таких видів діяльності спільно з працівниками органів поліції:

– патрулювання закріпленої за формуванням території за попередньо визначеними маршрутами;

– виставлення постів, де цього вимагає оперативна обстановка або у місцях проведення масових заходів;

– проведення рейдів з виявлення правопорушень та осіб, які їх вчиняють;

– розгляд у межах своєї компетенції заяв чи повідомлень про правопорушення та оперативне інформування про них працівників поліції;

– перевірка місць концентрації злочинних угруповань;

– виявлення, розкриття та попередження правопорушень та осіб, підозрюваних у їх вчиненні;

– обстеження і виявлення відкритих горищ, підвалів будинків, де можуть перебувати правопорушники, особи без певного місця проживання, жебраки, безпритульні неповнолітні;

– нагляд за рухом транспортних засобів і дотриманням громадянами нормативно-правових актів з питань забезпечення безпеки дорожнього руху, здійснення контролю за технічним станом транспортних засобів, охороною навколишнього середовища;

– здійснення заходів, спрямованих на попередження дорожньо-транспортних пригод;

– вжиття заходів з розшуку осіб, що вчинили правопорушення і зникли з місця їх вчинення, водіїв, які зникли з місця вчинення ДТП, викраденого автотранспорту та осіб, які вчинили ці злочини;

– надання допомоги працівникам поліції у припиненні правопорушень і доставляння правопорушників до органу системи МВС України;

– підтримка і здійснення взаємозв'язку як з працівниками поліції, так і з членами формувань, які безпосередньо залучені до виконання;

– охорона місця вчинення злочину або місць виникнення аварійних ситуацій, аварій, стихійних лих, пожеж, виявлення свідків та потерпілих, вжиття заходів до надання останнім негайної медичної допомоги;

– вжиття відповідних заходів щодо запобігання шкідливим наслідкам при виникненні надзвичайних ситуацій;

– припинення правопорушень, що вчиняються на ґрунті сімейно-побутових відносин.

3. Індивідуально-профілактична робота, що полягає у виявленні правопорушників, причин і умов, що сприяють вчиненню правопорушень, вжитті до правопорушників безпосередніх заходів профілактичного впливу та контролю за їх поведінкою.

Працівники поліції можуть залучати членів громадських формувань до проведення індивідуально-профілактичної роботи серед таких категорій правопорушників:

– осіб, які умовно засуджені до позбавлення волі з відстрочкою виконання вироку або до мір покарання, не пов'язаних з позбавленням волі;

– звільнених з місць позбавлення волі або знятих з обліку;

– осіб, які схильні до вчинення правопорушень, у тому числі тих, які належать до так званої “групи ризику”(наркомани, токсикомани, особи, які зловживають спиртними напоями);

- осіб, схильних до вчинення правопорушень на ґрунті сімейно-побутових відносин, хворих на венеричні хвороби;
- осіб, які втягують неповнолітніх до злочинної або іншої протиправної діяльності;
- злісних порушників Правил дорожнього руху;
- осіб, які ухиляються від сплати аліментів;
- осіб, які не виконують свій батьківський обов'язок стосовно належного виховання дітей;
- неповнолітніх правопорушників, у тому числі тих, які ухиляються від роботи чи навчання, тощо.

З метою забезпечення дієвого індивідуально-профілактичного впливу на правопорушника члени громадських формувань залучаються до:

- проведення індивідуальних профілактичних бесід з особами, схильними до вчинення правопорушень;
- проведення індивідуально-виховних бесід з неповнолітніми правопорушниками;
- проведення роз'яснювальної роботи серед батьків неповнолітніх правопорушників;
- доставляння (спільно з працівниками поліції) правопорушників до органу поліції;
- перевірки поведінки осіб, які перебувають на обліку в органах поліції за місцем проживання чи роботи (навчання);
- роз'яснення правопорушникам чинних норм законодавства, інших нормативно-правових актів та відповідальності за вчинення протиправних дій;
- роз'яснення доставленим до органу поліції правопорушникам можливих наслідків їх подальшої протиправної поведінки;
- надання консультації і допомоги особам, звільненим з місць позбавлення волі, у питаннях працевлаштування та прописки тощо.

Попередження правопорушень неможливе без виявлення причин їх вчинення та умов, що їм сприяють. Доцільно було б поширити і у засобах масової інформації висвітлення змісту правопорушення та наслідків, що слідують йому, як профілактичний захід, тим більше, що для цього необхідно тільки узгодити діяльність центру зв'язків з громадськістю з відповідними службами органів системи МВС України, які б надавали таку інформацію.

4. Агітаційно-пропагандистська робота, до проведення якої залучаються члени громадських формувань:

- організація зустрічей у трудових колективах, навчальних закладах, за місцем проживання громадян для роз'яснення норм чинного законодавства щодо участі населення в охороні громадського порядку та профілактики правопорушень;
- організація лекцій, "круглих столів", зустрічей, бесід з обговорення питань щодо участі громадян у охороні громадського порядку та попередженні правопорушень;
- висвітлення у ЗМІ досвіду роботи кращих громадських формувань у справі охорони громадського порядку та профілактики правопорушень;
- підготовка і розповсюдження рекомендацій для населення щодо застосування можливих форм і методів протидії антигромадським вчинкам;
- знайомлення населення зі станом правопорушень та результатами спільної роботи громадських формувань і органів системи МВС України шляхом випуску з викори-станням офіційних друкованих засобів масової інформації, можливостей телебачення, у тому числі кабельного, радіомовлення;
- проведення агітаційної роботи з виявлення бажаючих з числа добровольців співпрацювати з правоохоронними органами;

– інформування населення про стан безпеки руху, про дорожні пригоди, причини їх виникнення та заходи щодо забезпечення безпеки дорожнього руху тощо [11].

Таким чином, комплексний аналіз взаємодії свідчить, що вона є своєрідним вимірювачем і показником рівня розвитку відносин між громадянськими інститутами і органами поліції.

Отже, можна дійти висновку, що форми є обов'язковим елементом взаємодії органів поліції з громадянськими інститутами в питаннях забезпечення громадської безпеки та громадського порядку і відіграють у ній значну роль. Крім того, зважаючи на розмаїття й іподеколи значну схожість форм взаємодії, до їхнього обрання необхідно підходити з особливою ретельністю, враховувати наявні з цього питання наукові та практичні напрацювання.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. *Ковалів М.В.* Форми взаємодії органів внутрішніх справ і громадськості у сфері охорони громадського порядку. Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ. 2011. № 2. Серія юридична. С. 179–187.
2. Про Національну поліцію: Закон України від 02.07.2015 № 580-VIII. Відомості Верховної Ради (ВВР). 2015. № 40–41. Ст. 379.
3. *Киричек Е.В.* Взаимодействие полиции и институтов гражданского общества в Российской Федерации: понятие, цели, принципы, типы и формы. URL: <https://cyberleninka.ru/.../vzaimodeystvie-politsii-i-institutov-grazhdanskogo-obschest> (дата звернення: 12.06.2017).
4. *Четвернин В.А.* Демократическое конституционное государство: введение в теорию. М., 1993. С. 34.
5. *Озерський І.В.* Взаємодія органів слідства та дізнання у боротьбі з організованою злочинністю (психолого-правовий аспект). Економічні злочини: попередження і боротьба з ними: Президенту України, Уряду України, органам центральної та місцевої виконавчої влади. Аналітичні розробки, пропозиції наукових і практичних працівників. Міжвідомчий наук. зб. / За ред. А.І. Комарової, М.О. Потебенка, В.П. Пустовоїтенка та ін. К., 2001. Т. 25.
6. *Сергієв А.В.* Організаційно-правові засади діяльності підрозділів місцевої міліції щодо охорони громадського порядку: дис. ... канд. юрид. наук. Х., 2004.
7. Словник-довідник для працівників органів державної податкової служби / Авт.-упорядники: М.О. Бондаренко, Ю.І. Ляшенко, Л.А. Савченко та ін.; за ред. М.Я. Дем'яненка, П.В. Мельника. К., 2001.
8. *Тертышник В.М., Слинко С.В.* Взаимодействие следователя с другими подразделениями ОВД при расследовании преступлений. Х., 1995.
9. *Колтаков В.К.* Взаимодействие милиции и общественности в сфере правопорядка: учеб. пособие. К.: Укр. академ. внутр. дел, 1993. 80 с.
10. Взаємодія міліції та громадськості в Україні / за заг. ред. А.Дж. Бека, О.Н. Ярмиша: навч. посіб. Харків: Вид-во Нац. ун-ту внутр. справ, 2001. 200 с.
11. Про участь громадян в охороні громадського порядку і державного кордону: Закон України від 22.06.2000 № 1835-III. Відомості Верховної Ради України (ВВР). 2000. № 40. Ст. 338.

REFERENCES

1. *Kovaliv, M.V.*, 2011, "Forms of Interaction between the Bodies of Internal Affairs and the Public in the Field of Public Order", Scientific Herald of Lviv State University of Internal Affairs 2, 179–187.
2. About the National Police: The Bill of Ukraine, Bulletin of the Supreme Soviet. 2015. No 40–41. Art. 379.
3. *Kirichyok, Y.V.*, "Interaction of Police and Civil Society Institutions in the Russian Federation: Concept, Objectives, Principles, Types and Forms". URL: <https://cyberleninka.ru/.../vzaimodeystvie-politsii-i-institutov-grazhdanskogo-obschest> (application date: 12.06.2017).
4. *Chetvernin, V.A.*, 1993, "Democratic Constitutional State: Introduction to Theory", Moscow, 34 p.
5. *Ozerskyi, I.V.*, 2001, "Interaction of Investigation and Inquiry Bodies in the Fight against Organized Crime (psychological and legal aspect)". Economic Crimes: Prevention and Fight against Them: the President of Ukraine, the Government of Ukraine, Central and Local Executive Authorities. Analytical Developments, Proposals of Scientific and Practical Employees: Interdepart. Scient. Coll. / editors A.I. Komarova, M.O. Potebenko, V.P. Pustovoyitenko and others, K., Vol. 25.
6. *Sergiev, A.V.*, 2004, "Organizational and Legal Principles of the Activities of Local Militia Departments regarding the Protection of Public Order: thesis ... cand. of legal bodies, Kh.

7. Dictionary Reference Book for the Employees of the State Tax Service Bodies / compilers: M.O. Bondarenko, Y.I. Liashenko, L.A. Savchenko and others; editors M.Y. Demyanenko, P.V. Miller, K., 2001.
8. *Tertyshnik, V.M., Slynko, S.V.*, 1995, "Interaction of the Investigator with other Departments of the ATS in the Investigation of Crimes, Kh.
9. *Kolpakov, V.K.*, 1993, "An Interaction of Militia and the Public in the Field of Law and Order": manual, K., 80 p.
10. "Interaction of the Police and the Public in Ukraine" / editors A.J. Bek, O.N. Yarmish: manual Kharkiv, 2001, 200 p.
11. "About Citizen Participation in the Protection of Public Order and the State Border": Bill of Ukraine. Bulletin of the Supreme Soviet of Ukraine. 2000. No 40. Art. 338.

UDC 323.21:351.74(477)

O.V. Kozhuhar,

Senior Researcher Scientist of the State Research Institute MIA Ukraine,
postgraduate, State Research Institute MIA Ukraine, Kyiv,
ORCID ID 0000-0002-2234-781X

TYPES AND FORMS OF COOPERATION OF THE INSTITUTIONS OF THE CIVIL SOCIETY WITH UNITS OF THE NATIONAL POLICE OF UKRAINE

Paper considers issues of an interaction of civil society institutions with the bodies and units of the National Police of Ukraine. In particular, the types and forms of their interaction are considered, interactions between types of an interaction are studied. The basic forms of effective organization of an interaction of police and civil society institutions are determined. Constructive conclusions are made regarding the further development of this interaction. The research is based on the generalization and systematic analysis of scientific studies, as well as the legal and regulatory framework. The study of the current legal and regulatory framework in this sphere, as well as theoretical and methodological issues of the interaction of the police and civil society institutions, leads to the conclusion that one of its features is a causal predetermination. Each of the parties of the interaction should be a reason for the other one and a consequence of the simultaneous reverse effect of the opposite side. It is noted that any interaction between the police and civil society institutions has a variable character, the quality of which depends on the level of development of the society and the state. Despite the considerable number of studies devoted to the issues, it should be mentioned the lack of development of the issue in this area, caused by the reforms in Ukraine as a whole and in the police activities in particular, the instability of the current legislation regulating these issues. These and other circumstances determine the relevance and practical significance of the research, and determine the need to study the peculiarities of the interaction between police and civil society institutions in order to increase the effectiveness of its functioning.

The issues of types and forms of interaction between police authorities and civil society institutions are studied. It is determined that the versatile nature of the relations between the police and the civil society institutions allows us to talk about numerous forms of their interaction. It is noted that police and civil society, while in constant interaction, actively influence each other by carrying out certain goals, use of different principles, types and forms.

Keywords: forms of interaction, protection of public order, law enforcement bodies, civil institutions.

Отримано 13.02.2018